

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1952

Vyhlásené: 30.12.1952 Časová verzia predpisu účinná od: 09.08.1955 do: 27.12.1962

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98.

Vládne nariadenie zo dňa 2. decembra 1952 **o Štátnej obchodnej inšpekcii.**

Vláda Československej republiky, prihliadajúc na dôležitosť čo najlepšej obsluhy spotrebiteľov v predajniach obchodnej siete a na zosilnenie boja proti porušovaniu, zneužitiu a rozkrádaniu v obchode, nariaďuje so súhlasom prezidenta republiky podľa § 42 ods. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvom päťročnom hospodárskom pláne rozvoja Československej republiky (zákon o päťročnom pláne):

Prvá časť. **Všeobecné ustanovenia.**

§ 1.

(1) Aby sa zabezpečilo včasné plnenie usnesení vlády, týkajúcich sa vnútorného obchodu, ako aj nedotknuteľnosť socialistického vlastníctva a rozvíjanie vzorného obchodu, zriaďuje sa v Ministerstve vnútorného obchodu Štátna obchodná inšpekcia, ktorá má svoje orgány v krajoch, okresoch a mestách.

(2) Štátna obchodná inšpekcia je kontrolným orgánom, ktorý sústavne kontroluje, ako sa v obchodných podnikoch štátnych, komunálnych, družstevných a súkromných a v podnikoch spoločného stravovania bez ohľadu na to, komu podliehajú, dodržiavajú zákony, usnesenia a nariadenia vlády a nariadenia, smernice a rozkazy vo veciach vnútorného obchodu.

§ 2.

(1) Štátna obchodná inšpekcia je súčasťou Ministerstva vnútorného obchodu. Na jej čele je hlavný obchodný inšpektor, ktorého vymenúva a odvoláva minister vnútorného obchodu; pri svojej práci spravuje sa hlavný obchodný inšpektor pokynmi ministra.

(2) Hlavnému obchodnému inšpektorovi sú podriadení krajskí inšpektori, ktorí sú vymenúvaní a odvolávaní na jeho návrh ministrom vnútorného obchodu.

(3) Aby mohol plniť svoje povinnosti, má hlavný obchodný inšpektor, ako i krajskí obchodní inšpektori potrebný počet inšpektorov v okresoch a mestách.

(4) Funkciu hlavného obchodného inšpektora vykonáva na Slovensku oblastný obchodný inšpektor, ktorého vymenúva a odvoláva so súhlasom ministra vnútorného obchodu povereník obchodu. Oblastný obchodný inšpektor je vo svojej činnosti bezprostredne podriadený povereníkovi obchodu.

Druhá časť.
Povinnosti a práva Štátnej obchodnej inšpekcie.

§ 3.

(1) Úlohou Štátnej obchodnej inšpekcie je preverovať, ako sa vo všetkých štátnych, komunálnych, družstevných a súkromných podnikoch a v podnikoch spoločného stravovania plnia zákony, usnesenia a nariadenia vlády, nariadenia, smernice a rozkazy vo veciach vnútorného obchodu.

(2) Štátna obchodná inšpekcia je povinná preverovať:

- a) správnosť predaja tovaru spotrebiteľom, pokiaľ ide o dodržiavanie čistej váhy a miery;
- b) prísne zachovávanie určených maloobchodných cien a obchodných prirážok v obchodných podnikoch;
- c) dodržiavanie predpísaných povinných zásob a sortimentu tovaru;
- d) plnenie určených noriem pre skladbu a množstvo hotových jedál, podávaných v podnikoch spoločného stravovania;
- e) zabezpečenie drobných peňazí pre pokladnice a ich správne vracanie spotrebiteľom pri platení predaného tovaru;
- f) dodržiavanie hygienických a bezpečnostných predpisov v obchodných podnikoch;
- g) správnosť a presnosť váh a meracích prístrojov, najmä či sú úradne ciachované; dbať, aby v obchodných podnikoch, v ktorých je to nariadené, boli kontrolné váhy s nevyhnutnými súpravami závažia;
- h) plnenie predpisov o prevoze, skladovaní a úschove tovaru, ako aj zabezpečenie, aby obchodné podniky boli vystrojené nevyhnutným inventárom a zariadením; neporušenosť a udržiavanie inventára a zariadenia;
- ch) dodržiavanie predpisov, upravujúcich obeh tovaru a spôsob predaja tovaru na trhu.

(3) Štátna obchodná inšpekcia je povinná:

- a) viesť rozhodný boj za včasné odhaľovanie krádeží, sprenevier a schodkov, ako i znehodnocovaní tovaru a poškodzovaní majetku obchodných podnikov;
- b) kontrolovať včasné a správne prešetrenie sťažností a oznámení kupujúcich na nedostatky v práci obchodnej siete a podnikov spoločného stravovania a preverovať opatrenia, urobené vedením obchodných podnikov na základe týchto sťažností a oznámení.

§ 4

(1) Ak zistia orgány Štátnej obchodnej inšpekcie, že došlo k porušeniu zákonov, uznesení a nariadení vlády, ako aj nariadení, smerníc a príkazov vo veciach vnútorného obchodu,

- a) dávajú vedúcim obchodných podnikov a podnikov spoločného stravovania záväzné pokyny a lehoty na odstránenie zistených nedostatkov a priestupkov proti predpisom vo veciach vnútorného obchodu a kontrolujú ich splnenie,
- b) ukladajú na mieste blokové pokuty pracovníkom obchodných podnikov a podnikov spoločného stravovania,
- c) ukladajú previnivším sa pracovníkom obchodných podnikov a podnikov spoločného stravovania pokuty od 100 Kčs do 2000 Kčs; môžu tiež navrhnúť nadriadeným orgánom uloženie disciplinárnych trestov,

d) odovzdajú vyšetrojúcim orgánom materiál k trestnému stíhaniu osôb, ktoré spôsobili nedodržovanie maloobchodných cien, zámenny druhov predávaného tovaru, oklamanie kupujúcich alebo iné nedovolené machinácie.

(2) Na opatrenia podľa odseku 1 písm. c) je oprávnený len krajský obchodný inšpektor.

(3) Orgány Štátnej obchodnej inšpekcie majú pri vykonávaní svojej činnosti právo:

- a) vstupovať do výrobných, skladových a iných priestorov obchodných podnikov a organizácií a podnikov spoločného stravovania,
- b) zakazovať predaj tovaru nevhodného na zásobovanie obyvateľstva,
- c) vylúčiť z používania nesprávne váhy a miery,
- d) v nutných prípadoch zistiť zostatky tovaru a pokladničné hotovosti v tých obchodných podnikoch a podnikoch spoločného stravovania, kde boli odhalené vážne nedostatky v obchode.

(4) Obchodné podniky a organizácie a podniky spoločného stravovania sú povinné predložiť inšpektorom Štátnej obchodnej inšpekcie na požiadanie všetky doklady, zprávy a vysvetlivky, nevyhnutelné na prevádzanie ich úloh.

§ 5.

(1) Proti rozhodnutiam krajských obchodných inšpektorov o uložení pokuty možno sa odvolať do 15 dní k hlavnému obchodnému inšpektorovi, ktorý o odvolaní rozhodne s konečnou platnosťou do troch týždňov odo dňa, keď mu bolo doručené.

(2) Pokuty možno uhradzovať administratívnymi zrážkami zo mzdy; môžu sa vymáhať aj súdnou exekúciou. Pokuty pripadajú štátu.

Tretia časť.

Záverečné ustanovenia.

§ 6.

(1) Krajskí obchodní inšpektori spolupracujú pri plnení svojich úloh s národnými výbormi.

(2) Plány kontrolnej činnosti dohodne krajský obchodný inšpektor s krajským národným výborom.

(3) Krajský obchodný inšpektor podáva každý mesiac krajskému národnému výboru výkaz o výsledkoch svojej činnosti.

§ 7.

Orgány Štátnej obchodnej inšpekcie sú povinné zachovávať štátne, hospodárske a služobné tajomstvo vo veciach, o ktorých sa dozvedia pri plnení svojich kontrolných funkcií. Toto tajomstvo sú pracovníci Štátnej obchodnej inšpekcie povinní zachovávať i po odchode zo služby.

§ 8.

(1) Podrobné smernice o spôsobe a pravidlách práce orgánov Štátnej obchodnej inšpekcie vydá minister vnútorného obchodu.

(2) Výkon kontroly v objektoch v odbore ministerstiev národnej obrany a národnej bezpečnosti upraví osobitnými predpismi minister vnútorného obchodu po dohode s ministrami národnej obrany a národnej bezpečnosti.

§ 9.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister vnútorného obchodu po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.

